

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 764/2014-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť V. L., zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 73/2009 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 11/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2012 doručená sťažnosť V. L. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 73/2009 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 11/2011.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 17. februára 2009 okresnému súdu návrh na vykonanie exekúcie voči obchodnej spoločnosti Technosol, s. r. o. v likvidácii (ďalej len „povinný v 1. rade“), M. S. (ďalej len „povinná v 2. rade“) a D. S. (ďalej len „povinný v 3. rade“). Okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie 2. marca 2009 pod č. 5207*081822, exekúciu vykonáva súdny exekútor JUDr. Ing. Štefan Hrebík (ďalej len „súdny exekútor“) pod č. EX 77/2009.

Povinní v 2. a 3. rade doručili súdnemu exekútorovi podania zo 16. marca 2009, ktorými *«vyjadrili, hoci neurčito a nezrozumiteľne, akýsi svoj nesúhlas s povinnosťou, uloženou im exekučným titulom. Súdny exekútor dňa 19. 03. 2009 predmetné dve písomnosti postúpil Okresnému súdu Trnava. Otázkou však je, či ide vôbec o kvalifikované exekučné námietky zo strany povinných. Podstatou argumentácie povinných je, že údajne existuje akési „duplicitné“ rozhodnutie nedefinovaného súdu č. 24 C 116/2005...»*

Okresný súd Trnava listom zo dňa 16. 09. 2009 vyzval oprávnenú V. L. na vyjadrenie sa k obom písomnostiam povinných manželov S. (súd vo výzve uvádza že ide o námietky povinných). V. L. predložila svoje spoločné stanovisko k obom námietkam dňa 22. 09. 2009... V. L. opäť žiadala o súdne rozhodnutie tak, aby bolo možné pokračovať v exekúcii. Ďalší postup OS v Trnave urgovala oprávnená podaním z 18. 01. 2010. Okresný súd Trnava informoval oprávnenú dňa 02. 03. 2010, že: „... súd za účelom riadneho rozhodnutia o námietkach povinných v 2 a 3 rade, realizuje ďalšie potrebné úkony, po ukončení ktorých obratom rozhodne o predmetných námietkach povinných.“

Dňa 13. 07. 2010 Okresný súd v Trnave vydal jedno uznesenie č. 15 Er 73/2009-41, EX 00077/09, ktorým zastavil konanie o námietkach povinného D. S. z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podané námietky. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 09. 2010. Toho istého dňa 13. 07. 2010 Okresný súd v Trnave vydal aj druhé uznesenie č. 15 Er 73/2009-39, EX 00077/09, ktorým zastavil konanie o námietkach povinnej M. S. Tiež z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podané námietky.

Tvrdíme, že konanie OS v Trnave od júla 2009 do júla 2010 je poznačené pracovnou nesústredenosťou, nekoncepčnosťou a vo svojich dôsledkoch zbytočnými prietahmi.

Uznesenie OS v Trnave č. 15 Er 73/2009-39, EX 00077/09 (týkajúce sa povinnej M. S.) však nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko voči nemu podali obaja povinní dňa 10. 08. 2010 (jednou písomnosťou) odvolanie, ktoré následne doplnili zasa jednou spoločnou písomnosťou z 19. 11. 2010. Opakovane, ale neurčito a zmätočne, manifestovali manželia S. predmetnými písomnosťami svoju celkovú nespokojnosť s rozhodnutím súdov v merite veci...

V tomto zmysle zaujala oprávnená V. L. dňa 21. 02. 2011 stanovisko k predmetnému podaniu povinných (do konania o námietkach povinnej M. S.) a opakovane žiadala rozhodnúť tak, aby bolo možné pokračovať v exekúcii. V tom čase sa už predmetný spis (EX 77/2009, 15 Er 73/2009) nachádzal pod č. k. 23 CoE 11/2011 na Krajskom súde Trnava. Tam bol odoslaný 07. 01.2011.

Napriek viacerým urgenciám V. L. (telefonickým i mailovým), nebolo v predmetnej exekučnej veci (voči povinnej M. S.) z pozície Krajského súdu v Trnave dodnes rozhodnuté.

Náprava nenastala ani po urgencii oprávnenej V. L. z 12. 09. 2011 (adresovanej KS v Trnave). V. L. teda dňa 09. 12. 2011 požiadala o riadiaci zákrok pozície predsedu Krajského súdu v Trnave a brojila voči pasivite odvolacieho súdu. Oprávnená uviedla, že jej podanie z 09. 12. 2011 je nutné považovať za sťažnosť podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Reakciou bola odpoveď predsedu Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. 12. 2011.

Predmetná vec ale nebola z pozície KS v Trnave rozhodnutá ani začiatkom roka 2012. Preto V. L. dňa 22. 02. 2012 adresovala predsedovi KS Trnava opakovanú sťažnosť s tým, že žiada o efektívny riadiaci zákrok v zmysle § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. V. L. zdôraznila, že hoci exekučný návrh bol ňou podaný ešte vo februári 2009, doposiaľ – po uplynutí troch rokov – nie je v daných súvislostiach rozhodnuté. Predmetná kauza zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti – ba dá sa povedať, že v činnosti justície je obvyklá; „procesná technológia“ konaní o exekučných námietkach je všeobecným súdom dostatočne známa a rutinná. Pritom je aj otázkou, či vôbec ide o kvalifikované odvolanie povinnej M. S. v exekučnom konaní EX 77/2009, 15 Er 73/2009 voči uzneseniu OS v Trnave č. 15 Er73/2009-39 z 13. 07. 2010 o zastavení konania o exekučných námietkach.

Dňa 18. 03. 2012 dostala V. L. upovedomenie o vybavení jej podania zo dňa 12. 03. 2012. Predseda KS Trnava uviedol, že sudkyňa JUDr. Lea Stovičková bola práceneschopná od 15. 11. 2011 do 16. 01. 2012. Počas toho obdobia bol predmetný spis opatrením predsedu súdu pridelený na vybavenie inému sudcovi, ale po návrate z práceneschopnosti bol predmetný spis vrátený JUDr. Ley Stovičkovej. Spis sa u JUDr. Ley Stovičkovej nachádza doposiaľ; vo veci však stále rozhodnuté nie je. Podľa vyjadrenia predsedu KS Trnava sa dá predpokladať rozhodnutie v krátkej dobe, nakoľko vec by mala prísť do poradia. Aktuálne sa totiž údajne rozhodujú iné veci, ktoré prišli na trnavský Krajský súd vtom istom období ako predmetná vec V. L. Ďalej z predmetnej písomnosti predsedu KS v Trnave citujeme: „za prietahy, ktoré v uvedenej veci vznikli od jej nápadu až doposiaľ sa Vám týmto ospravedlňujem.“».

Sťažovateľka v sťažnosti s poukazom na relevantnú judikatúru ústavného súdu namieta, že postupom okresného súdu a krajského súdu v namietaných konaniach bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn.: č. 15 Er 73/2009 a Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn.: 23 CoE 11/2011 porušili právo V. L... aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručená v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

... Okresnému súdu Trnava sa v konaní vedenom pod sp. zn.: č. 15 Er 73/2009 a Krajskému súdu v Trnave sa v konaní vedenom pod sp. zn.: č. 23 CoE 11/2011 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

... V. L. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.700,- € (slovom jedentisícšedemsto Eur), ktoré sú Okresný súd Trnava a Krajský súd v Trnave povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

... Okresný súd Trnava a Krajský súd v Trnave sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne V. L. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne...“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodnila takto:

„Pre výraznú intenzitu zásahov do práv sťažovateľky a najmä dĺžku ich trvania (exekučné konanie trvá už viac ako tri roky) žiada sťažovateľka, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 1.700.- € (slovom jedentisíc sedemsto Eur).“

Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu v prípise z 31. júla 2012 doručenom ústavnému súdu 3. augusta 2012. Vo svojom vyjadrení uviedla:

„Vzhľadom k tomu, že spis tunajšieho súdu sp. zn. 15 Er/73/2009 sa od 5. 1. 2011 nachádza na Krajskom súde v Trnave z dôvodu podania odvolania povinných voči uzneseniu, vydanému tunajším súdom pod č. k. 15 Er/73/2009-39, nemôžem sa k sťažnosti vyjadriť. Zo súdneho manažmentu sme zistili, že v predmetnej veci súdny exekútor dňa 3. 7. 2012 vrátil poverenie v zmysle ustanovenia § 60 písm. e) zákona č. 233/1995 Z. z., nakoľko exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie.“

Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu prípisom z 31. júla 2012 doručeným ústavnému súdu 2. augusta 2012. Vo vyjadrení predseda krajského súdu v prvom rade poukázal na okolnosti pridelenia predmetného spisu zákonnému sudcovi, pričom v tejto súvislosti uviedol:

„Spis Okresného súdu Trnava 15 Er/73/2009 bol predložený tunajšiemu krajskému súdu na rozhodnutie dňa 7. 1. 2011, náhodným výberom prostredníctvom elektronickej podateľne bol zapísaný do senátu 23 CoE a bola mu pridelená spisová značka 23 CoE/11/2011, sudca spravodajca JUDr. Vladimír Zimányi, predsedníčka senátu JUDr. Iveta Jankovičová.“

Dňom 30. 4. 2011 však bolo ukončené dočasné pridelenie sudcu Okresného súdu Piešťany Mgr. Vladimíra Zimányiho zaradeného v súdnom oddelení 23 občiansko-právneho kolégia. Týmto dňom ale skončilo aj dočasné pridelenie na výkon funkcie sudcu na Najvyššom súde Slovenskej republiky sudkyňi tunajšieho súdu sudkyňi JUDr. Ley Stovičkovej predsedníčky senátu a táto po príchode na tunajší súd prevzala i agendu po Mgr. Vladimírovi Zimányim. Preto do jej súdneho oddelenia č. 41 bola pridelená i uvedená vec.

JUDr. Lea Stovičková od návratu z Najvyššieho súdu SR bola práceneschopná od 15. 11. 2011 do 20. 1. 2012 a od 20. 3. do 29. 3. 2012. Počas jej prvej práceneschopnosti bol predmetný spis opatrením predsedu súdu pridelený na vybavenie inému sudcovi. Po ukončení práceneschopnosti bol spis opätovne pridelený sudcovi spravodajcovi JUDr. Lee Stovičkovej. Spis sa u JUDr. Ley Stovičkovej nachádza doposiaľ, vo veci však rozhodnuté nebolo. Je faktom, že vo veci nebol doposiaľ uskutočnený žiaden relevantný procesný úkon smerujúci k jej vybaveniu.“

Predseda krajského súdu ďalej uviedol, že predmetnú vec nemožno považovať za právne zložitú s tým, že účastníci konania v zásade poskytnú konajúcemu súdu potrebnú súčinnosť. Uviedol však, že predmetná vec nie je vecou prednostnou, preto ju konajúca sudkyňa musí vybaviť v riadnom poradí. V tejto súvislosti poukázal na vysoký počet vecí pripadajúcich na počet sudcov na krajskom súde. V tomto smere uviedol:

„Čo sa týka dĺžky konania na tunajšom krajskom súde, k veci možno uviesť len toľko, že pre vysoký nápad vecí na občianskoprávnom úseku, vybavovanie civilných vecí trvá spravidla od 10-14 mesiacov, v náročnejších prípadoch i dlhšie. Na občiansko-právnom úseku je vysoký nápad neskončených vecí, ktoré sudcovia nedokážu vybavovať bez prietahov. Personálna poddimenzovanosť Krajského súdu v Trnave je preukázaná aj rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR z apríla 2011, kedy bolo Krajskému súdu v Trnave ako jedinému na Slovensku pridelený najvyšší počet miest sudcov – 7 a to na občianskoprávny úsek.

Zo štatistických výsledkov za rok 2011 vyplýva, že na Krajskom súde v Trnave na jedného sudcu prípadná 296 vecí, naproti tomu na sudcu Krajského súdu v Bratislave je to 206 vecí, Krajského súdu v Nitre 171 vecí, Krajského súdu v Košiciach 162 vecí

a podobne. Je preto potrebné objektívne konštatovať, že sudcovia Krajského súdu v Trnave (bez ohľadu na zaradenie do kolégií) súd spolu so sudcami Krajského súdu v Trenčíne najviac zaťažení.

Sudca spravodajca – predsedníčka senátu má vo svojom oddelení nevybavený zostatok 311 vecí, napriek tomu by mala vybavovať veci podľa poradia, v akom napadli. Sudcovia kolégia vybavujú veci, ktoré im napadli v druhom, resp. treťom štvrtroku 2011, pochopiteľne na súde sú aj veci staršie ako jeden rok, v ktorých sa buď koná, alebo sú prerušené, čo vedenie súdu pravidelne kontroluje.

Sudkyňa – predsedníčka senátu JUDr. Lea Stovičková je vedením tunajšieho krajského súdu opakovane upozorňovaná na to, aby vo veciach konala plynulo a bez prieťahov, aby vybavovala predovšetkým veci prednostné a potom ostatné veci podľa poradia. Pre prieťahy v iných veciach jej bolo vedením súdu uložené napomenutie a odňatá práca sudcu v domácom prostredí.

Sudkyňa – predsedníčka senátu JUDr. Lea Stovičková je aktuálne na dovolenke, po jej návrate z dovolenky osobne dozrieme na to, aby predmetnú vec vybavila.

Na prieťahy v konaní sa sťažovateľka sťažovala už v minulosti, pretože dňa 27. 2. 2012 bola tunajšiemu krajskému súdu doručená jej sťažnosť na prieťahy v konaní. Listom Spr. 855/11 zo dňa 12. 3. 2012 boli sťažovateľke vysvetlené dôvody, prečo vo veci nebolo rozhodnuté a za prieťahy, ktoré v konaní vznikli, jej bolo dané morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia sa predsedu súdu.

Za prieťahy v konaní sa sťažovateľke opätovne ospravedlňujem...“

Právna zástupkyňa sťažovateľky podaním doručeným ústavnému súdu až 7. apríla 2014 oznámila, že «... dňa 28. 06. 2012 z exekučného titulu povinní manž. S. zaplatili sťažovateľke svoj dlh. Pre činnosť všeobecného súdnictva teda nastala situácia podľa § 50 ods. 1 v spojení s § 46 Exekučného poriadku.

Ostáva ale faktom, že v čase od januára 2011 do júna 2012 existoval výrazný stav právnej neistoty na strane oprávneného subjektu: sťažovateľky V. L., ktorý spôsobovala nečinnosť KS v Trnave.

Podčiarkujeme, že problém nevyriešili porušovatelia, ale zanikol „kapituláciou“ dlžníka do rúk exekútora.».

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prieťahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo,

ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 73/2009

Predmetom tejto časti sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 73/2009 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd odoslal predmetný spis krajskému súdu 4. januára 2011 na rozhodnutie o odvolaní povinnej v 2. rade a povinného v 3. rade proti uzneseniam okresného súdu z 13. júla 2010, ktorými okresný súd zastavil konanie o námietkach povinných proti exekúcii. Sťažnosť sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 1 ústavy bola ústavnému súdu doručená 28. marca 2012, teda v čase, keď okresný súd nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prietahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľkou v sťažnosti označené základné právo.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola

na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. marca 2012, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k porušovaniu v sťažnosti označeného základného práva jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec veci ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka v namietanom konaní nepodala sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 11/2011

Predmetom tejto časti sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 11/2011 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka opakovane poukázala na nečinnosť krajského súdu v namietanom konaní „*od januára 2011 do júna 2012*“ vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 7. apríla 2014.

Zo súdneho spisu ústavný súd zistil, že predmetná vec bola doručená krajskému súdu 7. januára 2011 na rozhodnutie o odvolaní. Vyššia súdna úradníčka JUDr. Ľachová uskutočnila 19. januára 2011 právnu analýzu veci vo formulárovej podobe. Právna zástupkyňa sťažovateľky doručila 8. februára 2011 email, v ktorom žiadala o zaslanie odvolania povinných v 2. a 3. rade proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania o námietkach. Krajský súd odvolanie povinných a jeho doplnenie doručil povinnému v 1. rade a sťažovateľke 9. februára 2011. Sťažovateľka následne 28. februára 2011 doručila krajskému súdu svoje vyjadrenie k odvolaniu povinných. Predseda krajského súdu opatrením č. Spr. 906/11 z 10. januára 2012 určil, že sa prerozdedia veci dlhodobo práceneschopnej členky senátu JUDr. Ley Stovičkovej náhodným výberom. Predmetné prerozdelenie vecí sa uskutočnilo náhodným výberom 19. januára 2012.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd tiež stabilne judikuje, že po podaní sťažnosti podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch je potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

Sťažovateľka podala prvú sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 zákona o súdoch 12. decembra 2011. Predseda krajského súdu reagoval na sťažnosť prípisom z 29. decembra 2011. Predmetný prípis je obsahovo v zásade totožný s prípisom predsedu krajského súdu z 31. júla 2012, ktorým reagoval na výzvu ústavného súdu (ktorého obsah je uvedený v tomto uznesení, pozn.).

V poradí druhú sťažnosť na prietahy v konaní podala sťažovateľka 27. februára 2012, ktorou opakovane žiadala o „riadiaci zákrok“ predsedu krajského súdu. Predseda krajského súdu na túto sťažnosť reagoval prípisom z 12. marca 2012, ktorý sa obsahovo v zásade zhoduje s jeho prípisom z 29. decembra 2011. Opakovane sa za vzniknuté prietahy ospravedlnil, pričom tiež uviedol:

„Vybavenie uvedenej veci predpokladám vcelku krátkej dobe, pretože ide o vec, ktorá napadla v januári 2011 a senát 23 CoE aktuálne vybavuje veci práve z tohto obdobia, preto reálny predpoklad, že uvedená vec v krátkom časovom úseku príde do poradia na jej vybavenie.“

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že krajský súd rozhodol v predmetnej veci 13. augusta 2012 uznesením č. k. 23 CoE 11/2011-87, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu. Následne krajský súd predmetný spis vrátil okresnému súdu 27. augusta 2012 na ďalší postup.

Na základe týchto skutočností ústavný súd konštatuje, že v období od 7. januára 2011, keď bola vec doručená krajskému súdu, do decembra 2011, keď sťažovateľka podala prvú sťažnosť na prietahy konaní, nebol postup krajského súdu bez prietahov. V tomto období uskutočnil krajský súd v zásade len jeden relevantný úkon – doručenie odvolania povinných sťažovateľke na vyjadrenie. Takýto postup v konaní nemožno považovať za plynulé a efektívne prerokovanie veci krajským súdom.

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka právo podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, splnilo v posudzovanej veci sťažovateľkou sledovaný účel, t. j. viedlo k zefektívneniu postupu okresného súdu v namietanom konaní, a zároveň splnilo aj účel ustanovený v § 64 ods. 1 uvedeného zákona, ktorým je odstránenie zistených nedostatkov. Z vyjadrenia predsedu krajského súdu z 31. júla 2012 vyplýva, že prijal opatrenia na nápravu zisteného stavu – uložil napomenutie zákonnej sudkyňi a odňal jej prácu v domácom prostredí. Zrejme aj tieto opatrenia viedli k tomu, že krajský súd vo veci rozhodol uznesením

č. k. 23 CoE 11/2011-87 z 13. augusta 2012 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil. Vec bola následne odoslaná okresnému súdu na ďalší postup.

Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v namietanom konaní nebol dostatočne plynulý a efektívny, avšak ústavný súd prihliadol aj na namietanú dĺžku konania a na to, že podanie sťažnosti na prietahy v konaní viedlo k náprave a krajský súd o odvolaní povinných proti označenému uzneseniu okresného súdu v namietanom konaní rozhodol 13. augusta 2012. Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že pochybenie krajského súdu nebolo takej intenzity, ktoré by viedlo k ústavne relevantnému zásahu do základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014